

Eleverne skal have en tryghed og vide, at vi vil dem det bedste

Da jeg ankommer til Kasperskolen står Mads klar og venter på mig. Skolens lærere går og gør klar til eftermiddagens møder. Mads og Thomas har sørget for lidt hygge og virker begge veloplagte til dagens interview.

Mads er uddannet i 2007 og har arbejdet på Kasperskolen lige siden. Han har været tilknyttet som pædagogmedhjælper før han startede der som lærer.

Thomas er også uddannet i 2007 og har været ansat siden 2008. Han har arbejdet med børn med særlige behov siden 2000. Fælles for dem begge er de gennem deres læreruddannelse vidste, at de ville arbejde med børn med særlige behov når de var færdiguddannede. Derfor vil de begge gerne tale om de forskellige børn.

Her handler det om positive relationer, give dem noget selvtillid, lære dem at gå i skole og opbygge sig selv

Mads: *"Det har hele tiden været mit mål at arbejde med denne elevgruppe og det har jeg længe været afklaret omkring. Jeg kommer nok aldrig til at sætte mine ben ude i folkeskolen, men man skal aldrig sige aldrig".*

Thomas: *"Jeg har også været afklaret længe. Det startede med at jeg var handicaphjælper for en dreng og så var interessen vakt. Det var ikke lige det som der stod skrevet i kortene, men det var det første job som rigtigt tiltalte mig. Det var mere interessant at arbejde med de skæve eksistenser end med børn inden for normalitetsbegrebet.*

Det kan godt bekymre mig at tænke på, hvor længe man kan blive ved at have energi til dette job, for det kræver en vis fysisk form, at man kan tage fra når det bliver voldsomt og man kan håndtere det hårde miljø der opstår periodevis.

Jeg er personlig god til at lægge det fra mig når jeg går hjem, men jeg kan godt forestille mig at man bliver træt på et tidspunkt og energien langsomt siver ud af en".

Mads: *"Man giver rigtigt meget af sig selv og mange børn har svært ved at give igen. Så de kan godt æde lidt af en.*

Jeg kan godt være rigtig træt efter fire timer, fordi man skal tænke over hvert et ord man siger. Nogle af eleverne er rigide i den retning".

Thomas: *"Man bliver virkelig udfordret. Men man kan også gå hen og blive rastløs, hvis der ikke sker noget i perioder og det er nærmest en arbejdsskade. Man kan også få behovet for at reagere hurtigt".*

Mads: *"Man skal lære at når der er fred og ro, så skal man endelig nyde det, for så er det nok fordi man har gjort det rigtige. Men man kan godt få den fornemmelse af at sidde og trille tommelfingre, når der ikke sker noget".*

Thomas: *"Men det hænger måske også sammen med at man godt kan gå hen og vænne sig til, at man skal træffe hurtige beslutninger, for det skal man ofte.*

Nu er der mange forskellige slags børn, både børn med ADHD og autisme. Jeg arbejder primært med ADHD-børn, da det er det som jeg finder mest interessant".

Mads: *"Det er også det som jeg arbejder med. Der er nogle elever der har en grad af autisme også, for man kan ikke bare dele eleverne op i grupper efter diagnoser. Vi prøver at danne grupper ud fra hvordan eleverne fungerer og interagerer sammen".*

Thomas: "Ja og hvordan klasserne kan harmonere elevmæssigt".

Mads: "Vi differentierer jo meget i klassen. Det gælder alt fra hvordan eleverne sidder til strukturen i klassen. Hver elev har deres egen plads rundt i lokalet – det er en måde at differentiere på. Vi har lige meget fokus på udvikling af de sociale kompetencer og det skolefaglige arbejde.

Thomas: "Det er også en af de ting man skal vænne sig til som lærer. Som regel når forældre kommer, så plejer de sædvanligvis først at spørge til det faglige i folkeskolen, men her har de lidt mindre fokus på det faglige. De går mere op i hvordan deres barn fungerer, hvordan han har det, de sociale kompetencer og udvikling er vigtigere. Der kommer bekymringen for det faglige først senere, når eleverne kommer i de ældre klasser i forhold til hvordan de vil klare sig senere hen".

Mads: "Selvfølgelig er der også nogle forældre som bekymrer sig om det faglige, men det modsatte er også tilfældet, fordi de ved at deres barn har et handicap, som de skal lære at leve med.

Vi ser også nogle forældre som er urealistiske i forhold til, hvad deres barn kan opnå rent fagligt. Så bliver det svært som lærer. For eleverne har ikke kun faglig undervisning her. Vi kører efter folkeskoleloven, men i praksis er der mange andre ting, som vi må arbejde med".

Thomas: "Den sociale udvikling er meget vigtig, så eleverne kan lære at begå sig blandt andre mennesker. Mange elever kommer med dårlige erfaringer fra andre skoler og så er det positivt for eleven at komme et sted hen og opdage at her går det meget godt".

Mads: "Når man får en ny elev, så bruger vi meget tid på at skabe en positiv relation til barnet, for det er alfa og omega for at kunne rykke eleven. Eleverne har ofte ikke tillid til voksne, fordi de ofte er blevet misforstået. Hvis jeg sad som lærer med 28 elever, så ville jeg heller ikke have overskud til at tage alle de konflikter, som vores elever ofte fører

med sig. Man kan ikke gøre meget andet end at skælde ud, hvis man også skal tage hensyn til de 27 andre i klassen. Så her handler det om positive relationer, give dem noget selvtillid, lære dem at gå i skole og opbygge sig selv".

Thomas: "Når det så er på plads, så begynder man også at kunne se resultaterne. Det kan jeg se fra mit første år til mit andet år. Det første halve år her på skolen var et levende mareridt – som man fik løn for! Når man så har fået opbygget den relation og man stadig selv står op, så går det forholdsvis nemt. For nu har eleverne tilliden til en".

Mads: "Og det er det, som er essensen for mig. Det betyder meget for mig at se at det går fremad for eleven. Jeg vil gerne lære dem noget, men det vigtigste er at se deres fremskridt. Eleverne skal have en tryghed og vide, at vi vil dem det bedste. Det kan jo være svært at forstå at når vi er så søde ved eleverne, at de så opfører sig som de gør, men man skal huske på at mange af dem kommer med dårlige erfaringer.

Nogle af dem har måske slet ikke været i skole det sidste halve år eller længere, fordi man ikke har vidst hvor man skulle gøre af dem. Nogle har været hjemme og har fået en masse dårlige vaner. De skal lære at gå i skole helt fundamentalt – lære at sidde på deres plads, gå til frikvarter osv. Frikvartererne er ofte det svære, da der ikke er samme struktur".

Thomas: "Og jo flere valg der er, jo sværere bliver det for eleven. Impulser spiller også ind. Man skal også være gjort at noget specielt som lærer, for at synes at det er et fedt arbejde. Når man møder op på arbejde kl. 8.15 om morgenen og får at vide at man er en bøsserøv, og så skal starte en konflikt med en anden elev kl. 8.30, der ikke vil gøre som de andre vil, så er dagen i gang! Det skal da man være lidt speciel for at stå op til hver dag".

Mads: "Det er ikke alle der gider det her. Det er krævende. Jeg har venner og bekendte som simpelthen ikke fatter hvordan jeg gider dette job. Men jeg synes det er et godt job.

Her på Kasperskolen har vi en god normering og nogle gode rammer”.

Thomas: ”Vi har en tilpas normering og det er meget vigtigt, for ude i den almindelig folkeskole har man jo netop ikke disse muligheder. Der har en lærer jo ikke de vilkår som vi har, når man har en stor klasse der skal tages hensyn til”.

Hvad får I stillet til rådighed af værktøjer og redskaber til at klare opgaven?

Thomas: ”Når man bliver ansat er der et grundintro-forløb til nye ansatte på Kasperskolen, hvor man får beskrevet de mange diagnoser og hvordan det er at arbejde på skolen. Jeg tror at der er seks kurser når man starter. For mit vedkommende var det ligegyldigt for jeg havde erfaringer med området i forvejen. Princippet er godt og gælder for alle, både pædagoger og lærere. Så møder man alle de nye som er blevet ansat på samme tidspunkt”.

Mads: ”Der er gode kursusmuligheder og der er en velvilje til at videreuddanne folk”.

Thomas: ”Der mangler ikke noget der. Så holder også skolen interne kurser. Vi har vores eget kursus-katalog og udbud på Kasperskolen”.

Mads: ”Det er der gode fremtidsperspektiver i – at vide du kan lave dit eget foredrag og få lov til at tage ud og holde det for andre. Så man kommer ikke til at kede sig, når man kan udvikle sig og få mulighed for at dele ud af sin viden. Vi har vores Kompetencecenter, som tager ud af huset. Man kan selv komme med forslag, hvis man har en god ide til et kursus eller et foredrag. Man kan også blive opfordret af ledelsen til det”.

Thomas: ”Vi bruger også videndeling meget internt på skolen. Vi har fire storgrupper, hvor vi deler erfaringer indbyrdes”.

Mads: ”Det er lidt som modtræk til lærermøderne, hvor hele personalet er samlet – så har vi de fire storgrupper, hvor vi deler viden og lytter til hinanden. Det er mere relevant og brugbart at mødes i storgrupper-

ne. Grupperne er inddelt nogenlunde efter elevernes alderstrin”.

De fortæller: ”Vi opfordres også til selv at søge viden fx har vi har et hav af vejledere. Det kan være pædagogiske vejledere. De er ansatte og kommer ud i grupperne og kigger på eleverne, eller man kan aftale møde med dem, de er her ligesom for at hjælpe os – servicere os som sparringspartnere. De kan også fungere som oplægsholdere osv. De kan også hjælpe i forhold til elevens behov i undervisningen, det kan være en elev der er meget visuel, så hjælper vejlederen med piktogrammer. Vi har en stor faggruppe ansatte, som vi arbejder sammen med. Vi er jo en heldagsskole. Der er åbent fra 8 til 16. Der er psykologer, ergoterapeuter, fysioterapeuter, vejledere, lærere, pædagoger, pædagogmedhjælpere plus pedeller osv. Det er et kæmpeapparat man kommer til når man bliver ansat her. Det er lidt overvældende lige i starten, men det er en god hjælp og virker meget professionelt”.

Teamarbejde – ”når ens kolleger bærer præg af at være folk med overskud”

Thomas: ”Vi arbejder primært i et team”.

Mads supplerer: ”Så kan man blive nødt til at have nogle timer ud over sit team, for at få fagfordeling og timer til at gå op. Jeg er i et team, men har så timer med et solistbarn i en anden gruppe. Jeg mødes mest med mit eget team, men jeg samarbejder også med dem fra det team, hvor solistbarnet hører til, fordi jeg er nødt til at vide hvordan den elev har haft det i løbet af dagen, før jeg kommer”.

Thomas: ”Det kan være svært at have tilknytning til flere team, for det bliver hårdt at have den tætte kommunikation og samarbejde med for mange kolleger. Men vi har også faglærere, som har timer i forskellige team”.

Mads: ”Jeg tror også at ledelsen tilstræber at man kun er i et team, da det er det optimale. Det er svært at have fingeren på pulsen, hvis man er i to team. Vi har jo meget kommunikation med hjemmet og sine kolleger om eleverne”.

Thomas: "Mit team består af tre lærere og tre pædagoger, som danner rammen om elevgruppen. Der er fem elever, hvoraf den ene elev nogle gange befinder sig et andet sted fysisk".

Mads: "Jeg har endnu ikke prøvet kun at være i et team, jeg har haft to til fire lektioner i andre teams. Jeg synes at det er lærerigt at komme ind og se hvordan de forskellige grupper fungerer".

Thomas

Thomas: "Der er jeg rigtig glad for at være en del af teamet, sådan at jeg er en af grundstenene der er med til at definere indholdet.

Så kan jeg følge med i alt hvad der sker hele ugen igennem og være en del af klasse miljøet. Vi er i klassen hele dagen og både spiser og holder pause med eleverne. Vi har ikke pauser uden elever. Så dagene kan godt føles lange – fire timer kan godt føles som otte".

Mads: "Jeg har det fint med det, for jeg har egentlig ikke lyst til at forlade klassen. Men i nogle grupper tror jeg da, at man som kollega kan give hinanden en pause en gang i mellem. Ens kolleger på en specialskole

bærer da også præg af at være folk med overskud og socialt stærke. Jeg synes at der er nogle rigtige dygtige kolleger".

Thomas: "Det er meget empatiske mennesker. Det er en meget anderledes arbejdsform ved at vi altid er flere kolleger sammen i klassen, så man bliver overvåget. Her står man ikke alene i en klasse for lukket dør og underviser".

Mads: "Det skulle jeg lige vænne mig til i starten, men jeg syntes det var rigtigt rart fordi man blev korrigeret og hjulpet. Der er teamsamarbejde virkelig godt, man lærer af de erfarne og får gode råd".

Thomas: "Man er sammen måske 6-7 timer i træk og det gør, at man lærer hinanden at kende. Så jeg kender mit team rigtigt godt, til gengæld er der mange kolleger som jeg dårligt aner hvem er".

Hvor gode er I til at støtte hinanden i teamene?

Thomas: "Det synes jeg generelt at vi er gode til og der er et stærkt sammenhold i teamet. Vi har da vores meningsudvekslinger og diskussioner, men det er nødvendigt og der er en god kollegial opbakning. Det giver ofte en lyst til at komme igen efter hårde oplevelser med elever. De mennesker man er sammen med her er vigtige".

Mads: "Man er afhængige af hinanden i teamet. Det er vigtigt at man har det godt. Det er jo en af de ting som vi balancerer med hele tiden; et hårdt arbejdspress. Og det kan være en god snak med kolleger, der gør at man kommer på arbejde i morgen. Hvis du ikke har opbakning fra kollegerne, så holder man ikke længe. Det er ikke sådan at vi mødes hver dag og taler tingene igennem, men i storgruppen har vi fx noget vi kalder for en trivselsrunde, hvor vi taler om hvad der går godt og skidt. Det gør vi engang imellem".

Thomas: "Vi har trivselsrunden fast en gang ugen på vores teammøde. Her er rum og mulighed for at komme af med tingene. Det kan godt hobe sig op, når man tager den ene

konflikt efter den anden, så kan man godt blive lidt slidt”.

Mads: ”Der er brug for sparring og ledelsen er gode til at gå ind at opfordre folk til at bruge hinanden. Der er mulighed for at bruge pædagogiske vejledere, psykologer eller eksterne psykologer”.

Thomas: ”De første par år jeg arbejdede med denne elevgruppe, før jeg kom her, der syntes min kone at jeg ændrede tone og ikke var så sjov at være sammen med. Jeg afreagerede ikke hjemme, men jeg tog arbejdet med hjem og blev lidt barsk i tonen. Så det der med at finde balancen - hvem er ’lærerThomas’ og hvem er ’privatThomas’ den var rigtig svær at finde i starten”.

Mads

Mads: ”Det er helt rigtigt. Da jeg startede her kom jeg i en gruppe, hvor sproget var virkelig hårdt og vilkårene barske. Vi havde heller ikke helt kontrollen over eleverne. Der skulle jeg en tur på til Stockholm og se fodbold med mine venner. På den tur talte jeg afsindigt grimt til mine venner og da jeg kom hjem tænkte jeg virkelig over det.

Det er den indflydelse som eleverne kan have på en, hvis man ikke får bearbejdet det. Så

man skal virkelig tænke over det og se sig selv udefra, man skal passe på at ens normalbegreb ikke bliver rykket.

Jeg var i praktik som 4. årsstuderende mens jeg var tilknyttet her, og da jeg kom ud i en normalklasse skamroste jeg eleverne til skyerne bare fordi de sad stille og rakte hånden op.

Der kunne jeg bagefter se at jeg skulle stille større krav til elever i normalskolen. Det skal man tænke over. Ens grænser bliver rykket her og det samme gælder normalitetsbegrebet”.

Thomas: ”Normalitetsbegrebet forrykker sig. For når en elev siger: ”Fuck dig, dit svin”, så siger jeg: ”Ja, ja se nu her på side 17”. Det ville normalt være hjemsendelsesgrund på andre skoler”.

Mads: ”Det nytter ikke noget at reagere her på alle de udtalelser, for så kommer vi ingen vegne. Du skal vælge konflikter med omhu og så tage dem, som du kan vinde”.

Kan I mærke forskel fra da I startede og så til nu?

Mads: ”Man er helt sikkert blevet bedre til at mærke efter og er blevet klogere på sig selv. Jeg kan mærke hvad jeg har brug for at tale om eller få luftet. Før der tænkte jeg at jeg kunne klare alt. Jeg er blevet bedre til når jeg har oplevet nogle hårde længerevarende episoder, så bagefter at holde øje med mig selv og hvordan jeg reagerer. For at mærke hvordan det har påvirket mig, at jeg ikke bliver den sure, der snakker grimt til andre. Jeg er også blevet mere sikker i hvordan jeg skal gå til eleverne”.

Thomas: ”Det kan eleverne også mærke. De kan mærke om man er en lærer, der er ved at prøve sig selv af eller om det en lærer, der ved hvor vi skal hen. Eleverne kan mærke den sikkerhed.

Jeg kan mærke en stor udvikling fra da jeg startede og så til nu.

For mit eget vedkommende er jeg blevet bedre til ikke at tage tingene med hjem. Om jeg har haft en dårlig dag her influerer ikke på mit privatliv.

Jeg har tre unger derhjemme, så skiftet er stort. Det miljøskifte fra arbejde til privatliv er ret fedt, for hjemme er jeg far med fuld knald på.

Der hvor det bliver farligt er, når man ikke kan vælge kasket. Det er godt at kunne tage en kasket på, når du er på arbejde med et filter i der sorterer ting fra. Ellers tror jeg måske heller ikke at man overlever i branchen”.

Mads: ”Man skal kunne passe på sig selv. Hvis det niver i dig hver eneste gang en elev kommer med en bemærkning, det holder ikke. Det er ikke det værd”.

Thomas: ”Og så er det elever som er dygtige til ramme hårdt, de har træning i det. De er virkelig trænet i at svine folk til, det har været deres forsvarsmekanisme. Når der så er noget der er ekstraordinært, så skal man være stor nok til at bede om hjælp og få talt tingene igennem.

Man bliver dygtig til at lære at trække sig, når man selv bliver uhensigtsmæssig, fordi man er så presset. Det er en kunst at lære og har taget noget tid. Det er okay at trække sig og sige, nu har jeg taget to konflikter i træk, så nu orker jeg ikke mere lige nu”.

Mads: ”Det er også okay at grine lidt af de helt groteske situationer, for det kan være meget rart at få vendt tingene lidt på hovedet. Vi arbejder en gang imellem i et kæmpe kaos, så der er brug for et grin”.

Thomas: ”Vi talte om det forleden i teamet, hvor jeg stod og fastholdt en elev, der var gået helt amok, mens jeg fjernunderviste en elev i den anden ende af lokalet og fortalte ham at han bare skulle kigge på side 32. Det er jo helt grotesk, men der er brug for sarkasme og grov humor”.

Mads: ”Jeg kan huske at jeg i starten tænkte at det er da ikke okay at jeg sidder her og griner af et eller andet med en kollega på lærerværelset, men det er også en måde at bearbejde tingene på”.

Thomas: ”Det er en ventil for at få lukket luft ud. Vi bruger sarkasme og humor kollegialt – nogle gange bare for at lande en situation”.

Hvad er jeres forhold til BLF?

Thomas og Mads fortæller at de ikke direkte bruger BLF til noget, men Mads fortæller at det giver en sikkerhed med en TR på skolen, der tjekker lønsedlerne. Det er rart at vide at der er tjek på sådanne ting.

De fortæller at de betaler glædeligt deres kontingent og kunne ikke finde på at melde sig ud. De mener begge at hvis der opstod problemer eller behov for hjælp, så ville de gå til Thomas, deres TR.

Thomas fortæller at han måske godt kan savne det identitetsmæssige i at være en del af en forening, men han føler sig ikke som en del af BLF.

Mads påpeger at de ikke er så gode til at gå til arrangementerne i BLF. De har ikke deltaget i nogen arrangementer endnu. De har hørt om medlemsweekender og generalforsamlinger, hvor Thomas fortæller at han er blevet opfordret af en kollega til at deltage. De snakker om at det må de se at få gjort noget ved.

Lad det være sidste ord i denne omgang.

Jeanette Sjøberg